

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут права
Кафедра суспільних дисциплін

„ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи
_____ О.А. Лагоднюк
„_____” _____ 2016 р.

07-03-17

Національний університет
водного господарства
та природокористування

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІКА ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ
для студентів усіх спеціальностей НУВГП

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Рівне – 2016

Педагогіка та методика викладання у вищій школі. Робоча програма навчальної дисципліни для студентів усіх спеціальностей НУВГП. – Рівне: НУВГП, 2016. – 12 с.

Розробник: Якубовська С.С., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри суспільних дисциплін
Протокол від «14» вересня 2016 р., протокол № 2.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

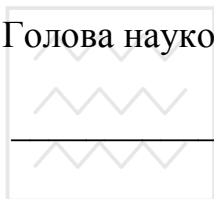
Зав. кафедри суспільних дисциплін

Ю.П. Олексін

Схвалено науково-методичною радою НУВГП

Протокол від „___” _____ 20___ р. №___

Голова науково-методичної ради

Національний університет
водного господарства
та природокористування

О.А. Лагоднюк

“___” _____ 20___ року

© Я-49, 2016
© НУВГП, 2016

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	Усі спеціальності НУВГП	Нормативна	
Модулів – 1		Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		5-й	6-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		9-10-й	11-12-й
		Лекції	
		16 год.	2 год.
		Семінарські	
	14 год.	6 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 1,5 СРС – 3	Самостійна робота		
	60 год.	82 год.	
	Рівень вищої освіти: магістр	Вид контролю – залік	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
 для денної форми навчання - 30 % до 60 %;
 для заочної форми навчання - 7 % до 93 %;

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Вивчення дисципліни «Педагогіка та методика викладання у вищій школі» передбачає підготовку національної еліти, яка здатна оволодіти освітньо-світоглядною парадигмою гуманітаризації, гуманізації і демократизації вищої освіти, забезпечує різнобічний розвиток особистості викладача і студента ВНЗ та формування професійних психолого-педагогічних компетенцій майбутніх науково-педагогічних працівників, сприяє підвищенню їхнього рівня готовності до здійснення викладацької діяльності у ВНЗ.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування професійної готовності науково-педагогічного працівника до педагогічної діяльності, яка передбачає його професійну компетенцію, а саме: спеціально-предметна, психолого-педагогічна, комунікативна, соціокультурна компетенції.

Робоча програма створена для студентів, які навчаються за освітньо-науковими програмами підготовки магістрів.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- формування педагогічної компетенції як професійної;
- засвоєння основних термінів і понять з педагогіки, психології та методики викладання у вищій школі для використання їх у педагогічній діяльності;
- опанування знань про психологічні особливості студентського періоду життя людини та усвідомлення закономірностей професійного становлення та особистісного зростання майбутніх фахівців;
- формування вмінь і навичок з методики викладання у вищій школі, психолого-педагогічних знань про студента та викладача ВНЗ для аналізу конкретних ситуацій в професійній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- структуру, функції та зміст основних видів діяльності викладача і студента ВНЗ;
- історичний контекст формування та зміст основних педагогічних категорій (освіта, навчання, виховання, розвиток, професійна підготовка);
- напрями реформування системи вищої освіти в Україні відповідно до вимог сучасного суспільства;
- психолого-педагогічну структуру та основні підходи до вивчення особистості викладача і студента ВНЗ;
- методику проведення навчальних занять у ВНЗ.

уміти:

- володіти основними категоріями психолого-педагогічних знань і застосовувати їх при виконанні теоретичних і практичних завдань;
- ставити мету, планувати та вирішувати педагогічні завдання;
- інтерпретувати дані психолого-педагогічних досліджень і визначати напрями корекційної роботи з урахуванням індивідуально-психологічних властивостей особистості студента;
- організовувати освітній процес у вищому навчальному закладі.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Педагогіка вищої школи

Тема 1. Педагогіка вищої школи як галузь педагогіки

Готовність науково-педагогічного працівника до професійної педагогічної діяльності. Педагогіка вищої школи як галузь педагогіки. Завдання педагогіки вищої школи на сучасному етапі. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками. Методи наукового педагогічного дослідження.

Тема 2 . Професійна освіта студентів як основна категорія педагогіки вищої школи

Поняття освітнього процесу, професійної освіти як основної категорії педагогіки вищої школи. Основні тенденції в галузі вищої освіти. Структура вищої освіти.

Типи і статуси вищих навчальних закладів. Форми навчання у вищих навчальних закладах. Підготовка наукових і науково-педагогічних працівників.

Тема 3. Виховання студентської молоді

Виховання як педагогічне явище. Специфіка виховного процесу у ВНЗ. Основні закономірності та принципи виховання студентської молоді. Основні напрями виховання студентської молоді. Діяльність куратора студентської групи. Імідж куратора у вищому навчальному закладі. Організація процесу виховання та самовиховання в студентській групі. Методи, форми, засоби, прийоми виховання.

Тема 4. Студент як суб'єкт процесу навчання у вищій школі

Суперечливості та кризи студентського віку. Адаптація студента до навчання у вищій школі, її види та умови ефективності. Типологічні особливості сучасних студентів. Професійна «Я-концепція» сучасного студента.

Тема 5. Психолого-педагогічні особливості роботи зі студентською групою

Соціалізація студента. Характеристика студентського колективу. Проблеми керівництва та лідерства в студентській групі. Міжособистісні стосунки в студентській групі. Психологічні особливості студентського самоврядування. Конфлікти і шляхи їх попередження у студентській групі. Формування сприятливого соціально-психологічного клімату в студентському колективі.

Тема 6. Особистість та діяльність викладача вищої школи

Психологічна характеристика особистості викладача. Професійна самосвідомість викладача. Особливості професійного самовизначення та становлення «Я-концепції» викладача. Наукова організація праці викладача як чинник його професійного самовдосконалення. Психолого-педагогічна структура діяльності викладача. Психологія стилів педагогічної діяльності. Типологія викладачів. Авторитет викладача.

Тема 7. Педагогічне спілкування

Сутність та особливості педагогічного спілкування. Стили педагогічного спілкування. Структура особистісно-групового педагогічного спілкування. Бар'єри в спілкуванні «викладач-студент». Моделі спілкування педагога і студентів. Стратегії, прийоми, методи вирішення педагогічних конфліктів. Правила педагогічного спілкування.

Змістовий модуль 2. Основи дидактики та методики викладання у вищій школі

Тема 8. Організація освітнього процесу у вищому навчальному закладі

Дидактика вищої школи як галузь педагогіки вищої школи. Сутність процесу навчання у вищій школі. Структура діяльності суб'єктів навчального процесу: викладання і учіння. Закономірності і принципи навчання у вищій школі. Зміст освіти у вищій школі.

Тема 9. Організаційні форми, методи і засоби навчання у вищому навчальному закладі

Форми організації навчання, види навчальних занять у вищій школі та методика їх проведення. Методи і засоби навчання у вищій школі. Організація та методика проведення самостійної роботи студентів. Організація та методика проведення практичної підготовки студентів. Організація та методика проведення контрольних заходів. Система моніторингу якості освіти та навчального процесу у ВНЗ.

Тема 10. Методика застосування сучасних технологій навчання у вищому навчальному закладі

Диференційоване навчання як один із шляхів вдосконалення процесу навчання у сучасному вищому навчальному закладі. Проблемне навчання у вищій школі як перспективний напрям розвитку творчих здібностей особистості студента. Ігрові технології навчання як нестандартна форма педагогічної взаємодії. Інформаційні технології навчання як підготовка фахівця до повноцінного життя і діяльності в умовах інформаційного суспільства, комплексна перебудова педагогічного процесу, підвищення його якості та ефективності. Інтерактивне навчання як активна взаємодія викладача і студентів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем змістових модулів	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	л	с	сп	Усього	л	с	сп
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Педагогіка вищої школи								
Тема 1. Педагогіка вищої школи як галузь педагогіки	5	1	-	4	10	2	-	8
Тема 2. Професійна освіта студентів як основна категорія педагогіки вищої школи	7	1	-	6	8	-	-	8
Тема 3. Виховання студентської молоді	10	2	2	6	8	-	-	8
Тема 4. Студент як суб'єкт процесу навчання у вищій школі	10	2	2	6	8	-	-	8
Тема 5. Психолого-педагогічні особливості роботи зі студентською групою	10	2	2	6	8	-	-	8
Тема 6. Особистість та діяльність викладача вищої школи	9	1	2	6	10	-	2	8
Тема 7. Педагогічне спілкування	9	1	2	6	8	-	-	8
Разом – зм. м 1	60	10	10	40	60	2	2	56
Змістовий модуль 2. Основи дидактики та методики викладання у вищій школі								
Тема 8. Організація освітнього процесу у вищому навчальному закладі	10	2	-	8	10	-	2	8
Тема 9. Організаційні форми, методи і засоби навчання у вищому навчальному закладі	10	2	2	6	18	-	-	8
Тема 10. Методика застосування сучасних технологій навчання у вищому навчальному закладі	10	2	2	6	12	-	2	10
Разом – зм. м 2	30	6	4	20	30	-	4	26
Усього годин	90	16	14	60	90	2	6	82

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Основні напрями виховання студентської молоді	2	-
2.	Індивідуальні особливості студентів та їх прояви в пізнавальній та емоційно-вольовій сфері	2	-
3.	Міжособистісні стосунки в студентській групі	2	-
4.	Викладач як суб'єкт педагогічної діяльності	2	2
5.	Засоби професійно-педагогічної комунікації	2	-
6.	Методика проведення навчальних занять у вищій школі	2	2
7.	Методика застосування інтерактивних технологій навчання	2	2
	Разом	14	6

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

Підготовка до аудиторних занять – 15 год.

Підготовка до контрольних заходів – 18 год.

Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях – 27 год.

6.1. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	К-сть годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Методи наукового педагогічного дослідження.	2	8
2.	Типи і статуси вищих навчальних закладів. Форми навчання у вищих навчальних закладах	3	8
3.	Методи, форми, засоби, прийоми виховання у вищій школі	3	8
4.	Типологічні особливості сучасних студентів.	2	8
5.	Психологічні особливості студентського самоврядування	3	8
6.	Типологія викладачів. Авторитет викладача	2	8
7.	Моделі спілкування педагога і студентів	3	8
8.	Зміст освіти у вищій школі	3	8
9.	Система моніторингу якості освіти та навчального процесу у ВНЗ	3	8

10.	Інформаційні технології навчання як підготовка фахівця до повноцінного життя і діяльності в умовах інформаційного суспільства, комплексна перебудова педагогічного процесу, підвищення його якості та ефективності	3	10
Разом		27	82

7. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни „Педагогіка та методика викладання у вищій школі» використовуються пояснювально-ілюстративні методи з використанням мультимедійних презентацій та проблемні методи навчання із застосуванням:

- розв’язання проблемних завдань;
- виконання індивідуальних психологічних досліджень;
- тестових завдань;
- прийомів рольової гри;
- доповідей та повідомлень;
- активізації самостійного вивчення студентами літератури;
- навчальних дискусій.

8. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в письмовій формі. Контрольні завдання за змістовим модулем включають тестові питання (одна правильна відповідь з чотирьох запропонованих). Екзаменаційні білети містять 1 теоретичне питання з педагогіки вищої школи, 1 теоретичне питання з психології вищої школи, 1 практичне завдання.

Контроль самостійної роботи проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;
- з семінарських занять – на основі перевірки конспектів та виконаних завдань.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на семінарських заняттях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

1. Завдання до семінарського заняття (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

- 0 % – завдання не виконано;
- 40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;
- 60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;
- 80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі

несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Ситуаційні вправи, психолого-педагогічні дослідження та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Змістовий модуль № 1							Змістовий модуль № 2			100
70							30			
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10	
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	

T1, T2... T10

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	для заліку
90–100	Зараховано
82–89	
74–81	
64–73	
60–63	
35–59	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	не зараховано з обов'язковим

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Педагогіка та методика викладання у вищій школі» включає:

1. 07-03-32 Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Педагогіка та методика викладання у вищій школі» для студентів всіх спеціальностей НУВГП денної форми навчання / С.С. Якубовська. – Рівне: НУВГП, 2016. – 37с.
2. А.В. Кочубей. С.С. Якубовська Педагогіка та методика викладання у вищій школі. Підручник. – Рівне: НУВГП, 2016. – 281 с.
3. 07-03-27 Робочий зошит до семінарських занять та самостійного вивчення з дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи» для студентів усіх спеціальностей НУВГП /А.В. Кочубей, С.С. Якубовська. – Рівне: НУВГП, 2016. – 67 с.
4. Конспект лекцій на паперових носіях.
5. Конспект лекцій на електронних носіях.
6. Нормативні документи Міністерства освіти і науки України.
7. Мультимедійні презентації до тем дисципліни «Педагогіка та методика викладання у вищій школі».
8. Роздавальний матеріал до семінарських занять.

11. Рекомендована література

Базова

1. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.; За ред. З.Н. Курлянд. - 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 495 с.
2. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Підручник 2-е вид. – К.: Каравела, 2008. – 352 с.
3. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи. Практикум: Навч. посіб. – К.: Каравела, 2008.
4. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / В.Л. Ортинський – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с. – ISBN 978-966-364-820-0.
5. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006. – 352 с. (Альма-матер).
6. А.В. Кочубей. С.С. Якубовська Педагогіка та методика викладання у вищій школі. Підручник. – Рівне: НУВГП, 2016. – 281 с.

Допоміжна

1. Власова О.І. Педагогічна психологія: Навч. посібник / О.І. Власова. – Київ: Либідь, 2005.
2. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посібник. – К.: ВЦ «Академія», 2006. – 256 с. (Альма-матер).
3. Гончаров С.М. Основи педагогічної праці: Навч. посібник / С.М. Гончаров. – Рівне: РДТУ, 2001.
4. Державна національна програма „Освіта” (Україна ХХІ століття). – К., 1994.
5. Закон України “Про вищу освіту” (2014р.)
6. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамушенко, І.Ф. Кривонос, О.Г. Мирошник. – Київ: Вища школа, 2004.
7. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2005. – 448 с. (Альма-матер).
8. Савчин М.В. Педагогічна психологія: Навч. посіб. – К.: Академвидав, 2007. – 424 с. (Альма-матер).
9. Філоненко М.М. Психологія спілкування. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 224 с.
10. Якубовська С.С. Психологія і педагогіка. Навч. посібник / С.С. Якубовська. – Рівне: НУВГП, 2012. – 324 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Стандарти вищої освіти за усіма рівнями вищої освіти.
2. Наукова бібліотека НУВГП – м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75 <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> (інформаційні ресурси у цифровому репозиторії).
3. Обласна наукова бібліотека – м. Рівне, майдан Короленка, 6.

Національний університет
водного господарства
та природокористування